

CLARICE LISPECTOR
Donde se enseñará a ser feliz

SIRUELA, MADRID, 2009
► Este libro reúne varios textos inéditos de Clarice Lispector firmados «por la escritora principiante, por la periodista, por la estudiante de derecho, por la columnista femenina, por la dramaturga, por la madre, por la conferenciante y ensayista», explica la presentación. Incluye, además, la entrevista más larga y completa que la autora concedió un año antes de morir.

JULI DISLA
La ràbia que em fas

EDICIONS 62, BARCELONA, 2009
► Premi de Teatre Ciutat d'Alcoi, l'obra de Juli Disla (Aldaia, 1976) és un retrat mordaç de les dificultats que molts joves de trenta anys tenen a l'hora d'agafar les regnes de les seues vides i començar a prendre decisions. Disla reuneix cinc companys de treball (tres homes i dues dones) en un sopar d'empresa i situa les seues converses als lavabos del local de copes.

THOMAS BERNHARD
El soterrani

EDICIONS DEL SALOBRE, MALLORCA, 2009
► Publicada l'any 1976, *El soterrani* és la segona part de la pentalogia autobiogràfica de Thomas Bernhard; aquest conjunt de narracions, que es considera la seua obra mestra i un dels cims literaris del segle XX, comença amb *L'origen* (1975) i continua amb *L'alè* (1978), *El fred* (1981) i *Un nen* (1982). La traducció al català és de Clara Formosa Plans.

JULIO CAMBA
Un año en el otro mundo

REY LEAR, MADRID, 2009
► «La literatura española cuenta con un grande, con un admirable humorista», dijo Azorín de Julio Camba tras leer este libro, consagrándolo así como escritor. *Un año en el otro mundo* reúne las crónicas que el joven periodista enviaba desde Nueva York, ciudad a la que se trasladó en 1916 y en la que vivió durante un año. El volumen está prologado por Ignacio Carrión.

5 ↗
El crash del 2010
SANTIAGO NIÑO BECERRA
LIBROS DEL LINCE

FICCIO VALENCIA

1 →
Els homes que no estimaven les dones
STIEG LARSSON
COLUMNNA

2 →
La noia que somiava un llum i un bidó de gasolina
STIEG LARSSON
COLUMNNA

3 →
La solitud dels nombres primers
PAOLO GIORDANO
EDICIONS 62

4 ↗
El professor d'història
JOAN F. MIRA
PROA

5 →
El músic del bulevard Rossini
VICENT USÓ
PROA

NO FICCIO VALENCIA

1 ↗
El secret
RHONDA BYRNE
ENTRAMAT

2 ↘
Crackòvia
AA DD
COLUMNNA

3 ↗
Els racons de la memòria
ISABEL-CLARA SIMÓ
EDICIONS 62

4 ↗
50 anys Al Vent. Crònica d'una nova cançó
CARLES GÀMEZ
PUB. UNIV. VALÈNCIA

5 ↗
El combat per la premsa
VICENT PITARCH I ALBERT SÁNCHEZ-PANTOJA
UNIV. JAUME I

Una via cap al fruit equilibrat

Antoni Gómez recrea la seua experiència vital i la transforma en literatura. Aquest llibre és també la història de la recerca que fa l'autor rere una expressió en prosa personal, lliure i amb valor artístic.

Memòries

ANTONI GÓMEZ
El camí de les merles
► PERIFÈRIC EDICIONS, CATARROJA, 2009

★★★★½

PER EDUARD RAMÍREZ

■ De la xarxa Rodamots, que cada dia serveix via correu electrònic un pessic de cultura i de reflexió, una miqueta de serenor encuriosida a través del lèxic, extrac una citació útil per a l'anàlisi d'*El camí de les merles*. És del filòsof francès André Comte-Sponville: «Un llibre és una eina que ens ajuda a entendre el món. Però el que importa és el món, no l'eina. No servirien de res les obres mestres si no existís la vida, i si la vida no valgués més que qualsevol obra mestra». Antoni Gómez ha aconseguit bastir un llibre realment interessant, que congria alhora un estil que facilita la lectura agradable amb l'assimilació de la vida mitjançant la literatura. O el que n'és inseparable: la recreació de la pròpia experiència per a transformar-la en emocions compartibles, en capacitat de commoure al lector.

L'únic que podríem retraure-li són els moments que les seues ambicions literàries assumeixen un protagonisme excessiu en el text. De manera que l'interès particular de l'escriptor (traduït en el valor artístic probable, possible o desitjat de l'o-

bra pròpia) interfereix en l'atenció que el lector dedica a l'acció, farcida d'observacions de component humà, i apunts d'una naturalesa sentida com un refugi quasi mític. Quan l'autor allibera el lector d'aquest aspecte comptable aconseguim molt més lligar-nos els ulls, els records i les esperances. I ho fa millor, potser perquè ell també se n'allibera, de qualsevol contrapartida a l'exigència literària que s'aplica. O perquè llavors s'hi expressa amb més frescor. Potser perquè resulta més fidel als objectius que fa explícits, com ara: «intuïsc que si de cas trobe algun dia una expressió que m'allibere d'aquest queferós assumpte serà conseqüència de convertir en ficció la gent que he conegut, les circumstàncies vitals que he viscut (...) escenificar la vida dels humans que habiten la ciutat, la vida ordinària de la gent de la polis».

Trobar la veu pròpia
L'equilibri no és gens fàcil, i probablement resulta una expectativa enganyosa. A la fi una qüestió fonamental i motriu a *El camí de les merles* és la recerca que fa l'autor d'una expressió en prosa personal, lliure, i amb valor literari. Aquest objectiu l'obliga al risc de retratar-se sense amagatalls, a provar-se en un estudi de resultat incert. Així naixen molts moments destacats, que en acostar-nos-hi, poden fer-nos sentir acaronats per una lectura lleugera. Però també pel

L'obra és també el retrat ferm i entranyable d'un lloc, Sagunt, i d'unes circumstàncies, com la discoteca i les xiques dels darrers anys 70 i primers 80

La reflexió crítica que practica l'autor en una narració amb deix poètic, expressada amb serenitat i claredat, és un encert i un regal per als lectors

retrat ferm i entranyable d'un lloc, Sagunt; d'unes circumstàncies, com la discoteca i les xiques dels darrers setantes i primers huitantes; d'un sacrifici i una ambició al servei de la creació, com la narració encisadora a partir de l'anècdota de les caixes de revistes, i els xiquets al cotxe. Ens regala el seu retrat més important, més proper, amb el qual naixen les ganes de tirar-li una mà amb aquelles caixes, o de reposar amb una cervesa després de tantes càrregues quotidianes. És a dir, aconseguir produir una connexió personal des de la literatura, entre la multiplicitat de versions i per tant d'escriptures, i les infinites lectures.

Antoni Gómez ha obert un nou camí personal d'explicació del món, del seu món, amb valors positius. Com el compromís amb la literatura, l'honestedat, la valentia, i un interès estètic embotinador, embellidor... Però tampoc és un per-

sonatge nou de trinca a partir de les cendres del poeta anterior. Si repassem el pròleg de Marc Granell al poemari *El cant de l'heretge* descobrim característiques que es mantenen amb claredat. Per exemple que Gómez «havia dedicat molt de temps i molts rigors a aprendre què dir i com dir-ho amb la paciència de qui sap la importància profunda del seu ofici». A més de la importància que aquest dóna a la preparació s'hi apuntava «la memòria com a impuls de vida i fermesa davant la incessant desaparició de tot allò que som i ens acompanya». I el recer natural, mesurat, que busca: «La saviesa de saber-se inserit en la naturalesa que l'alimenta materialment i emocionalment, de saber-se dipositar i transmissor d'un coneixement que ve dels segles i va cap als segles». Potser per tot això, l'autor troba una tensió constant entre créixer com a creador mentre aspira a pertànyer, sense estridències, al seu entorn civil immediat: «Ja no sé si ells són el meu món o el meu món és un altre, romanc esmepèrdu, en la cruïlla de les senderes, com en un estadi de transició, de coratge, de transformació anímica. Ja no sé quin món és el meu, en quin indret trobar-me, en quina estança tonificar la sensibilitat dolguda». La reflexió crítica que practica l'autor en una narració amb deix poètic, expressada amb serenitat i claredat, és un encert per a ell i un bon regal per als lectors. I referma l'apreciació de Granell que Gómez continua emprant «la paraula com a mitjà privilegiat per a mantenir vives la història i la vida».

Reconstruint una ciutat ibera

L'última obra de Teresa Broseta va guanyar el Premi de Narrativa Ciutat de Sagunt 2008.

PER LLUÍS ALPERA

■ La fascinació que sempre exerceix la història antiga i en aquest cas la cultura dels ibers sempre ha tingut un fort relleu entre nosaltres, els valencians. Fa ja temps que els investigadors van parlar de la potent civilització ibèrica que de la nit al matí va establir-se a l'est del Mediterrani de la Península Ibèrica. Poblats que, tot i que presen-

ten una relativa continuïtat amb els anteriors del Bronze, conformen un avanç espectacular respecte dels precedents. Els poblats eren la base essencial del cos ibèric i la cel·lula bàsica n'era la família.

De tot açò i de més problemes dels poblats ibers, ens parla Teresa Broseta dins *Ayrin de les Alcusses*, una història situada entre el Pla de les Alcusses i la Vall de l'Alforí, on hi havia una pròspera ciutat ibera de la qual no ens ha arribat ni el nom ni la història. Tan-

Novel·la

TERESA BROSETA
Ayrin de les Alcusses
► Premi de Narrativa Ciutat de Sagunt 2008
BROSQUIL, VALÈNCIA, 2008

★★★★

T. Broseta descriu històries versemblants d'aquest col·lectiu iber amb una forta convicció de caràcters i personatges fidels al poble i als costums, a les tradicions, a les creences. Les situacions són descrites amb força realisme i amb profusió de

L'autora crea històries versemblants d'aquest col·lectiu iber amb una forta convicció de caràcters i personatges fidels a les tradicions i a les creences

mateix, l'autora esmenta els noms de Berta i Les Alcusses dins la seua narració. Aquest darrer topònim —el de les Alcusses— actualment dins el terme de Moixent, ha tingut un trist ressò per la protesta comarcal de milers de persones oposant-se a un plà de residus que hom pensa establir-hi.

detalls suposadament històrics que ens fa reviure amb imaginació aquell període de la història dels ibers. Ayrin de les Alcusses és el relat, en definitiva, de la ciutat que ara anomenem La Bastida de les Alcusses.

T. Broseta (València, 1963), autora de diverses narracions premiades, dóna un pas endavant amb aquesta darrera novel·la i s'afegeix a la munió d'escriptors que conreen la novel·la històrica amb un elegant i punyent *savoir faire* des de la reconstrucció i fabulació més seductores.